

Huomio ruokinnan suunnitteluun!

Kesän ja syksyn sato on varastoissa. Nurmien ensimmäinen sato oli hyvä tai normaali koko alueella, mutta toisen sadon määrä on ollut heikko. Suurin osa tiloista selviää talvesta hyvin huolellisen suunnittelun ja pienen rehutäydennyksen avulla. Tilannetta helpottavat monella tilalla edelliseltä vuodelta yli jääneet rehuvarastot.

Hyvälaatuista säilörehua ei ole liikaa markkinoilla. Olisi hyvä, jos myyjät arvostavat oman maakunnan maidontuotantoa ja myyvät rehun kohtuuhinnalla. Meijereiden tiedotteet välittävät rehukauppaa ostetaan/myydään palstalla.

Rehunkäytön suunnittelu ensiarvoisen tärkeää

Lypsykarjatilalla selvitetään ensimmäiseksi mahdollisimman realistisesti varastossa olevien karkearehujen määrä. Mitataan säilörehukuutiot tai lasketaan paalien lukumäärä. Samalla otetaan eri rehueristä mahdollisimman kattavat rehunäytteet ja lähetetään ne analysoitavaksi.

Riittääkö karkearehu?

Märehtijöiden ruokinnassa on turvattava mahojen toiminta, ja se edellyttää aina karkearehujä. Noin 30 kiloa lypsävä lehmä tarvitsee minimissään 7-8 kiloa karkearehun kuiva-ainetta päivässä, hieho keskimäärin 3 - 3,5 kiloa kuiva-ainetta/päivä ja lihanauta keskimäärin 2,5 kiloa kuiva-ainetta/päivä. **Taulukko kääntöpuolella.**

Miten väkirehu paikkaa karkearehun puutetta?

Karkearehujen puutetta ja heikkoa sulavuutta voidaan korvata väkirehun osuutta nostamalla. Lypsylehmien 55-65 prosenttia ja lihanaudan 75-80 prosenttia väkirehun osuudet ovat todella suuria.

Ohrarehu, mäski, leike, perunarehut ja vehnänlese voivat

kuitupitoisina jonkin verran täyttää naudan karkearehun kuidun tarvetta ja pienentää säilörehun kilomääräisiä vaatimuksia.

Mihin hintaan?

- Myös säilörehukaupassa ostetaan/myydään kuiva-ainetta - ei vettä. Osta vain analysoituja rehuja!
- Ohran osalta yli 64 kilon hehtolitrainnosta ei kannata maksaa – nauta ei hyödy siitä.
- Kun käydään karkearehusta kauppaa, yhtenä hinnoitteluperusteena voidaan käyttää ohran rehu-yksikköhintaa. Esim. kun oljen rehu-yksikköarvo on noin 3 kertaa huonompi kuin ohran, oljen hinta saisi olla enintään kolmasosa ohran ry-hinnasta.
- Viljan hinnalla 10 senttiä/kilo keskimääräinen pyöröpaalin hinta olisi 22 euroa/paali + alv ja rahti (Artturianalyysillä: 650 kiloa/paali, korvausluku 3,00, syönti-indeksi 103 ja kuiva-aine 35 prosenttia).
- Täysrehun hinnalla 22 senttiä/kilo keskimääräinen pyöröpaalin hinta olisi 49 euroa/paali + alv ja rahti (Artturianalyysillä: 650 kiloa/paali, korvausluku 3,00, syönti-indeksi 103 ja kuiva-aine 35 prosenttia).

Mitä eläimiä karsitaan?

Nautakarjan vähentäminen tulee tehdä pitkän aika-välin strategialla: tulevaisuudessa tarvitaan hiehoja. Hiehojen ruokinnassa voidaan nurmisäilörehua korvata olki-vilja-rypsiyhdistelmällä.

- tuottamattomat ”epäkurantit lehmät” pois
- millä aikataululla? Syksyllä maitolitrasta maksetaan enemmän
- tuotetaanko maitoa vai lihaa: sonnivasikat pois?

ProAgrian maitotilaneuvojat tekevät parhaillaan täyspainoisesti ruokintasuunnitelmia sopimusneuvontatiloilla.

Pyynnöstä ProAgria Keskukset tarjoavat laskenta- ja neuvonta-apua pelkästään ruokintasuunnitteluun myös uusille asiakkaille.

Valmistaudu neuvontaan: Soita ProAgria Oulun Maaseutukeskus ja tilaa neuvoja, puh. (08) 316 8611 tai kotieläinagronomi Virpi Huotari, puh. 0400 786 933.

- Mittaa rehujen määrä.
- Lähetä rehunäytteet analysoitavaksi.
- Mieti alustavasti rehujen hankintakanavat.



ProAgria Oulun Maaseutukeskus

Pohjois-Suomen Nurmitoimikunta



RIITTÄVÄ SÄILÖREHUN MÄÄRÄ LYPSELEHMÄÄ KOHTI VUODESSA

	<i>vain sisäruokintakausi</i>	<i>ympärivuotinen säilörehuruokinta pihatossa</i>
<i>esikuivattu (35 % ka)</i>	8 500 kg eli 13,5 m ³	13 500 kg eli 21 m ³
<i>ei esikuivausta (20-25 % ka)</i>	11 000 kg eli 16,0 m ³	18 000 kg eli 25 m ³
<i>pyöröpaalit (35-40 % ka)</i>	10-11 kpl	14-16 kpl

Säilörehun minimimäärä/hieho tai lihanauta, jos lisäksi käytettävissä olkea karkearehuna (sisäruokintakausi 250 päivää).

	<i>hieho</i>	<i>lihanauta</i>
<i>esikuivattu (30 % ka)</i>	1 500 kg	1 200 kg
<i>ei esikuivausta (20-25 % ka)</i>	1 800 kg	1 440 kg

Lähde: Lea Puumala, Työtehoseura

SÄILÖREHUN KUUTIOPAINOT (ENINTÄÄN) SIILOSSA

<i>Rehupatsaan korkeus siilossa</i>	<i>Säilörehun</i>				
	<i>KA 20 %</i>	<i>KA 25 %</i>	<i>KA 30%</i>	<i>KA 35 %</i>	<i>KA 40 %</i>
1,0 m	750	700	665	630	560
1,5 m	800	760	730	670	650
2,0 m	825	800	765	730	685
2,5 m	825	860	780	750	700

Lähde: ProAgria Tuotosseuranta, Rehunkulutuskirja

NURMISÄILÖREHUN KUUTIOPAINO AUMASSA 500 kg +/- 20 % → 400-600 kg

Lähde: Joki-Tokola, MTT, Ruukki